

дошкільного віку «Я у Світі» / О.Л. Кононко, З.П. Плохій, А.М.Гончаренко [та ін.]. – К. : Світич, 2009. – 208 с.

УДК 373.2.015.31:17.022.1:791.228

Добош Олена Михайлівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти,
Штефанська Сільвія Ярославівна,
магістр спеціальності «Дошкільна освіта»,
Мукачівський державний університет

ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ МУЛЬТФІЛЬМІВ У МОРАЛЬНОМУ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Зміст морального виховання дітей передбачає утвердження принципів загальнолюдської моралі – правди, справедливості, патріотизму, доброти, працелюбності та інших чеснот на національному ґрунті.

В Україні здавна ставили надзвичайно високі вимоги до морального ставлення людини до себе, до інших людей, до праці. Одним із засобів формування національної свідомості, любові до рідної землі, свого народу, рідної мови, прищеплення шанобливого ставлення до культури, спадщини, традицій і звичаїв є анімація.

Мультфільми надзвичайно популярні, оскільки вони яскраві, видовищні, прості, ненав'язливі, доступні. Вони демонструють дитині різні способи взаємодії з навколишнім світом, формують первинні уявлення про добро, зло, правила поведінки, підвищують обізнаність, розвивають мислення, формують світогляд.

Зауважимо, що науковцями досліджувались різні питання, пов'язані з використанням медіа-продукції в навчанні та вихованні дітей, в результаті чого було показано, що сучасні мультимедіа технології здійснюють сильний вплив на сприйняття інформації та її засвоєння (О. Араптанова, В. Коротова, В. Краєвський, Б. Лихачов, І. Лернер та ін.).

Це відбувається тому, що вони дозволяють поєднувати різні види представлення інформації: текст, статичну і динамічну графіку, відео- та аудіозаписи у єдиний комплекс, що дає змогу дитині бути учасником подій, які з'являються на екрані, створюється ефект присутності та активного включення, що для дієвої природи малюка є надзвичайно важливим аргументом. Фізіологи доводять, що під час перегляду відеоматеріалів зоровий аналізатор полегшує дитині сприйняття і розуміння мовлення на слух. Такі зорові опори, як органи мовлення, жести, міміка, кінеми тощо підкріплюють слухові відчуття, полегшують осмислення та привласнення інформації [2].

Одночасно науковці вказують на реальну небезпеку зрушення моральних орієнтирів, соціальних цінностей під впливом неякісної мультимедійної продукції.

Стрижнем виховання, що визначає моральний розвиток, є формування гуманістичних стосунків і взаємин дітей. Діяльність вихователів, батьків повинна базуватися на сучасних підходах до морального виховання, що враховує прогресивні ідеї етичних ідей минулого і сьогодення. За даними експериментальних досліджень, українська дитина просиджує щодня перед телевізором всередньому чотири години. Індивідуальна варіативність часу, проведеного біля телевізора, є досить широкою.

Персонажі мультиплікаційних фільмів демонструють дитині найрізноманітніші способи взаємодії з навколишнім світом. Вони формують у малюка первинні уявлення про добро і зло, еталони гарного і поганого поведіння. Завдяки порівнянню себе з улюбленими героями дитина має можливість навчитися позитивно сприймати себе, справлятися зі своїми страхами і труднощами, шанобливо ставитися до інших. Події, що відбуваються в мультфільмі, дозволяють підвищувати обізнаність дитини, розвивати її мислення і уяву, формувати її світогляд. «..головне – це наявність повчального змісту. Є також мультики, які пройняті агресією, наприклад, якість чудовиська вбивають одне одного. Це не лише нічого не вчить дітей, а й викликає хвилю негативу...» [4].

Таким чином, мультфільм – це ефективний засіб виховання дитини. Але не всі мультфільми так корисні для наших дітей. На жаль, багато мультфільмів побудовані психологічно, педагогічно чи етично безграмотно і можуть мати небезпечні для дитини наслідки.

В організації вивчення впливу мультфільмів на моральний розвиток дітей ми спиралась на результати досліджень В. Абраменкова, О. Араптанова, О. Коненко та ін. Так, фахівці стверджують, що мультфільми впливають на формування в дітей соціально-моральних настанов і цінностей, первинних уявлень про добро і зло, закріплення еталонів гарної і поганої поведінки.

Серед негативних моделей поведінки, які можуть унаслідуватися дітьми за результатами систематичного перегляду мультфільмів психологи виокремлюють: надлишок агресії та насильства на екрані, здатність героїв неодноразово воскресати, що може порушувати у дітей інстинкт самозбереження; наділення жінки чоловічими рисами характеру і навпаки, що може порушувати гендерні стереотипи, що засвоюються дітьми; повна безкарність, що сприяє формуванню стереотипу вседозволеності; відсутність чіткої межі між добром і злом, що утруднює укріплення дитини в моральних принципах [1; 3].

Таким чином, можна вважати доведеним, що мультиплікаційні фільми можуть впливати на формування моральної свідомості дітей як позитивно, так і негативно. Важливо правильно відібрати мультпродукцію, яка позитивно впливатиме на моральний розвиток. Мультфільми – це ефективний засіб виховання дитини. Вони демонструють їй різні способи взаємодії з навколишнім світом, формують первинні уявлення про добро, зло, правила поведінки, підвищують обізнаність, розвивають мислення, формують світогляд.

Список використаних джерел

1. Араптанова О. А. Анализ современного детского мультфильма как аудиовизуального медиатекста с воспитательным потенциалом (на примере российского мультфильма «Маша и медведь») / О. А. Араптанова // Медиаобразование. – 2012. – № 3. – С. 8 – 26.
2. Гальскова Н. Д. Теория обучения иностранным языкам: Лингводидактика и методика : учеб. пособие для студ. лингв. ун-тов и фак. ин. яз. высш. пед. учеб. заведений / Н. Д. Гальскова, Н. И. Гез. – М. : Издат. центр «Академия», 2004. – 336 с.
3. Сперанская Г. Л. Развитие речи дошкольников с использованием сюжетной видеозаписи : метод. пособ. / Г. Л. Сперанская, И. А. Ледник. – СПб. : Речь, 2007. – 208 с.
4. Лебедь Р. Українська анімація: коли повернуться герої дитинства? / Р. Лебедь // BBC Україна. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.bbc.co.uk/ukrainian/entertainment/2012/06/120613_ukrainian_cartoons_r1.shtml

УДК 791.228:159.942-053.4

Добош Олена Михайлівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти,
Гопонько Діана Юріївна,
магістр спеціальності «Дошкільна освіта»,
Мукачівський державний університет

ВПЛИВ СПРИЙНЯТТЯ МУЛЬТИПЛІКАЦІЙНОЇ АНІМАЦІЇ НА ЕМОЦІЙНИЙ СТАН ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Зміни, які відбуваються в інформаційному середовищі, при презентації різних видів мистецтва з кожним роком розширюють можливості доступу дітей до їх використання в освітньому та виховному процесі. В теперішній час перегляд мультфільмів є однією з найпоширеніших традиційних форм дитячої діяльності. Живе спілкування витісняють мультфільми. Переглядаючи улюблених героїв, діти поринають у фантастичний світ, порівнюють себе з вигаданими персонажами, відтворюють їх поведінку. Перебуваючи під впливом мультимедії, у дитини починає формуватися її власна картина світу, яка суттєво відрізняється від реальної. Зустріч із таким, іншим світом, який дитина не до кінця усвідомлює, призводить до розладу емоційного стану.

Відомо, що мультфільми привертають велику увагу дитячої аудиторії і мають суттєвий психологічний вплив на їх розвиток. Сутність мультиплікації та деякі психологічні особливості мультфільмів досліджувалися у працях таких вітчизняних та зарубіжних дослідників, як К. М. Капельгородська, Б. М. Крижанівський, О. Б. Шупик, М. Башова, М. Аромашталі, Х. Бі та інші.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>